

Beretning på sognemødet i Aabenraa den 7. november 2011 på Folkehjem

Endnu en gang velkommen til årets fælles sognemøde.

Det er anden gang, vi holder et sådant møde – i medfør af bestemmelsen i menighedsrådsloven fra 2009, der pålægger ”menighedsrådet en gang om året at indkalde til et menighedsmøde, hvor rådet redegør for sidste års regnskab og det kommende års budget samt aflægger beretning om rådets virksomhed i det forløbne år såvel som den planlagte virksomhed i det kommende år”.

Det er altså menighedsrådets informations-årsmøde om den praktiske og operative side af sognets virksomhed, hvor sognets folkekirkemedlemmer får lejlighed til ansigt til ansigt med menighedsrådet at høre om – og kommentere på – hvordan ansvar og midler forvaltes.

Beretningen følger denne disposition:

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Menighedsrådets beretning - indhold

- Sognet – statistik og økonomi
- Resultater og igangværende arbejder 2010/11
- Aktuelle sager/planer 2012→
- Afrunding

2

Sognet – statistik og økonomi

Aabenraa sogn er et af godt 2.100 danske folkekirkesogne. Folkekirkens sognestruktur er ikke, ligesom den kommunale struktur, omlagt mhp. rationalisering og stordrift. Mange af de danske sogne er stadig ganske små og reelt set knapt nok bæredygtige, og der er da også en tendens til sognesammenlægninger i disse år. Her skiller Aabenraa sogn sig dog ud.

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Aabenraa sogn er Danmarks 10. største og har

- 16.000 indbyggere
- 13.000 heraf svarende til 81,2 % er medlemmer af Folkekirken
- Er det største sogn af i alt 20 i Aabenraa provsti, der geografisk svarer til Aabenraa kommune

3

Sognet er stort. Det dækker nogenlunde den Aabenraa bykommune, der eksisterede frem til den første kommunalreform i 1970. Der bor ca. 16.000 i sognet og af disse er 13.000 medlemmer af folkekirken. Det giver en aktuel medlemsprocent på små 81,2 – lidt højere end landsgennemsnittet. Aabenraa sogn er i øvrigt særegent ved at have 3 kirker og 7 præster, hvoraf den ene betjener den tyske del af menigheden. Aabenraa sogn er det markant største af 20 sogne i Aabenraa provsti, der geografisk omfatter den nye Aabenraa storkommune.

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Aabenraa sogn har aktiviteter i og driver og vedligeholder

- Kirkerne Sct. Nicolai, Høje Kolstrup og Sct, Jørgens
- Menighedslokaler (Nicolai-huset, Høje Kolstrup og Havsteen-stuen)
- Kapel, krematorium, kirkegård
- Præsteboliger
- Fælleskontoret på Næstmark

4

Sognet har ansvar for en række vigtige bygninger og anlæg – udover kirker og tilhørende menighedslokaler også det, der foregår på kirkegårdsområdet, præsteboliger og fælleskontoret på Næstmark.

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Kirkelige aktiviteter i Aabenraa sogn (2010-tal):

- Ca. 300 gudstjenester – halvdelen søndagshøjmesser
- 121 børn døbt
- 155 unge konfirmeret
- 26 vielser
- 162 kirkelige begravelseshandlinger

5

I sognet holdes af egentlige kirkelige handlinger i løbet af et år op imod 300 gudstjenester, heraf godt 150 søndagshøjmesser. I 2010 blev der i sognet døbt 121 børn, 155 blev konfirmeret og der var 26 vielser. Endvidere var der 162 kirkelige begravelser. Disse tal er stort set de samme som i 2009.

Aabenraa sogn driver også det eneste krematorium i Sønderjylland. Det vender jeg tilbage til.

Men udover de kirkelige handlinger foregår der meget andet i sognets regi – møde-, foredrags-, undervisnings- og kor- og koncertarrangementer.

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Aabenraa sogn beskæftiger – helt eller delvist – flere end 100 personer, svarende til godt 30 heltidsansatte – bl.a.

- 7 præster
- 3 organister
- 1 sognemedhjælper
- 4,5 kirketjenere
- 12 medarbejdere på kirkegård og krematorium
- 4 administrationsmedarbejdere
- Kirke- og korsangere
- Ansatte under "det rummelige arbejdsmarked"

Herudover gør mange en frivillig indsats for sognets folkekirkelige arbejde.

6

Det store sogn og de mangeartede aktiviteter indebærer et betydeligt personalebehov. Sognet har over 100 på lønningslisten, omfattende organister, kirketjenere, kirke- og korsangere, en sognemedhjælper, personale på kirkegård og ved krematoriet samt administrativt personale. Hertil kommer ansatte under "det rummelige arbejdsmarked" – personer i virksomhedspraktik eller ansat med løntilskud, hvor der er mulighed for det. Et fremsynet menighedsråd fik for en lille halv snes år siden etableret en egentlig chefstilling på administrationsiden, som på mange måder er en stor hjælp og aflastning i det daglige arbejde for såvel præster som menighedsråd.

Økonomi

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Økonomi – omsætning og indtægter

- Sognets bruttoomsætning p.a.: ca. 15 mio. kr.
- Indtægter fra kirkegård og krematorium
- Hovedfinansieringskilde: kirkeskat ca. 12 mio. kr.
- Kirkeskatteprocent i Aabenraa kommune: 0,95 %
- Udgiftsfordeling: Kirkelige aktiviteter 35 %, bygninger 25 %, kirkegård 20 %, administration 15 %

7

Aabenraa sogn er et stort foretagende med en betydelig omsætning. Vores samlede udgifter ligger i disse år omkring 15 mio. kr. De dækkes – ud over indtægter fra kirkegårds- og krematoriedriften – helt overvejende ind via den kirkelige ligning, der udgør 11-12 mio. kr. på årsbasis. Kirkeskatteprocenten i Aabenraa har i en årrække ligget på 0,95 pct. – lidt over landsgennemsnittet på 0,90 pct.

Godt en tredjedel af vores udgifter går til de kirkelige aktiviteter, en fjerdedel til drift af sognets bygninger, en femtedel til kirkegårdsdriften og en sjettedel til administration.

Sognet er teknisk set en virksomhed. Og uanset at – eller måske snarere: fordi – virksomheden alt overvejende er skattefinansieret, er en sund og ansvarlig økonomi en nøgleopgave for menighedsrådet. At sognet så fundamentalt er noget helt andet end en forretning – nemlig en praktisk skal omkring den forkyndende lokale folkekirke – fratager os ikke forpligtelsen til at forvalte de betroede midler bedst muligt og mest effektivt. Økonomisk succes er for sognet og menighedsrådet ikke hverken omsætningsvækst eller store overskud. Vi skal først og fremmest tilstræbe at holde balance mellem indtægtsgrundlaget – kirkeskatten – og vores udgifter. Inden for

de rammer skal vi understøtte forkyndelsen i sognet og til sognets folkekirkemedlemmer levere de serviceydelser, som nu engang er henlagt til kirken.

I den sidste ende kan menighedsrådets succes som forvalter af de folkekirkelige rammer bedst måles ved medlemsudviklingen. Og det skal i hvert fald ikke være en uansvarlig økonomisk administration, der skal jage medlemmerne væk.

Det skal for god ordens skyld tilføjes, at præsternes lønninger betales fra stiftet og altså ikke er et sogneanliggende. Men alle andre driftsudgifter såvel som investeringer skal betales af sognet selv. Dog har vi favorable lånemuligheder via stiftet – f.eks. i forbindelse med den netop gennemførte krematorierenovering.

Mål for menighedsrådsarbejdet

Da det siddende menighedsråd tiltrådte i slutningen af 2008, udformede og enedes vi om et målsætningspapir for vores virke, hvori det overordnet fastslås,

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Vi arbejder i menighedsrådet ud fra disse overordnede målsætninger:

- Fastholde tilslutningen til sognets folkekirke
- Videreføre en bred kirkelig aktivitetsvifte med søndagsgudstjenesten som det centrale
- Fungere som konstruktiv backing-gruppe og i samspil sikre fornuftige arbejdsvilkår for sognets præster
- Sikre at sognet drives og administreres økonomisk ansvarligt
- Omsætte mangfoldighed og forskellighed i konstruktiv udvikling og trivsel

8

De fleste af de målsætningselementer kan vi efter min mening godt "flue af".

Opsamling fra det seneste år

Siden menighedsmødet i september 2010 er sognets "præstebemanding" ændret. Fra 1. februar 2011 har provst Marlys Uhrenholt været 20 % præst i Aabenraa. Det skete samtidig med, at Annette Hedensteds engagement som sygehuspræst blev opgraderet fra 25 til 50 %. Fra årets begyndelse er endvidere sognepræst Robert Andersen fra Hjordkær blevet tilknyttet arbejdet omkring Sct. Nicolai kirke med 20 %. De i alt 7 præster repræsenterer således ca. 5

”heltidspræster”. Mangfoldigheden er bestemt ikke blevet mindre og valgmulighederne alt andet lige blevet endnu større i sognets kirker.

Menigheds møde 2011 – Aabenraa sogn

Hvad er der sket i 2011 – stikord:

- Præster
- Administrationschef
- Krematorium
- Fælleskontor
- Koraktiviteter
- Andre aktiviteter

9

Pr. 1. april fratrådte sognets administrationschef gennem 10 år, Tove Bundgaard, sit job for at tiltræde en lignende stilling i Haslev sogn – på Toves hjem-ø. Det var med bekymring, vi tog afsked med Tove, som på fremragende vis har forvaltet en kompleks opgave i vores store sogn. Men den bekymring er blevet gjort til skamme. Afløseren – Tine Fricke – har på imponerende vis og på kort tid placeret sig godt i stolen, og opgaven er altså også nu i gode og sikre hænder. Det betyder meget for menighedsrådet, at den daglige drift ledes på kompetent vis.

På ”murstensområdet” har vinteren og en god del af 2011 været præget af to store projekter: fornyelsen af krematoriet og udbygningen af fælleskontoret på Næstmark.

Krematoriets to ovne var fra 1994 og stod under alle omstændigheder foran en udskiftning. Den er gennemført ved anskaffelse af én helt ny ovn, samtidig med at vi har foretaget de investeringer i installationer vedrørende filter på røggasudledningen mv., som af miljøhensyn er et lovkrav. Krematoriefornyelsen fandt sted i de første måneder af indeværende år. Efter forskellige startvanskeligheder med det nye apparatur, er vi nu ved at være på plads.

Fælleskontoret på Næstmark er i årets første måneder blevet udbygget. I forlængelse heraf er provstiet rykket ind som lejere.

Koraktiviteterne blomstrer i Aabenraa sogn. Omkring Nicolai Kirke er det gospelsangen, der dominerer. Aktiviteten, der forestås af sognemedhjælper Torben S. Callesen, er et veritabelt tilløbsstykke. I det seneste år er Gospel Roots således udbygget med GospelTeens for de lidt ældre

unge mennesker. Og så er der af sognets gospelaktiviteter udsprunget yderligere to kor – GospelOaks for voksne og GospelSpirer for de yngste – som drives af frivillige. Nyt i Sct. Nicolai er også, at højmessekorret er blevet udvidet i 2011.

Også på Høje Kolstrup er der med Karen Hanne Munk i spidsen gang i såvel et spire- som et juniorkor. Og i Sct. Jørgens kirke videreføres det landskendte pigekor med organist Mogens Damm som dirigent.

I det hele taget er ikke mindst vores dygtige organister initiativtagere til mange spændende musik- og koncertaktiviteter i sognet. Og yderligere gennemføres med udgangspunkt i sognets tre kirker og typisk med præsterne som igangsættere en omfattende række af foredrags- og undervisningsarrangementer. Vores menighedslokaler bliver den vej rundt flittigt benyttet.

Planer for 2012

Menighedsmøde 2011 – Aabenraa sogn

Hvad skal der ske i 2012 → - stikord:

- Tilbygning Høje Kolstrup Kirke
- Takstregulering på kirkegården
- Den 4. organist
- Sognets kommunikation
- Menighedsrådsvalg

10

Som omtalt i beretningen i fjor arbejder vi på en tiltrængt tilbygning til Høje Kolstrup kirke. Byggeriet deroppe, der jo kun er godt en halv snes år gammelt, var fra starten generelt ”skrabet”. Det indebærer allerede nu en del vedligeholdelsesarbejder, ligesom behovet for en udvidelse af servicefaciliteterne i tilknytning til kirkebygningen er påtrængende. Vi håber på at komme i gang i 2012.

I det nye år vil takststrukturen for ydelser på kirkegården blive ændret som følge af nye bestemmelser fra Kirkeministeriet. Det er fra provstiets side udmøntet i et oplæg til en generel prisforhøjelse, der skal sikre omkostningsdækning vedrørende gravstedsvedligeholdelse. Vi kender endnu ikke de nye priser. Men det er menighedsrådets holdning, at der fortsat skal kunne tilbydes løsninger vedrørende gravsteder, sådan at alle økonomisk kan være med.

Vi har i flere år talt om at få suppleret vores organist-hold med en 4. organist. De mange tjenester i både kirker, kapel og på plejehjem kan ikke dækkes af vores nuværende tre organister. Vi bruger derfor ganske mange penge og ressourcer på vikarhjælp. På den baggrund vil vi nu søge skabt en deltidsstilling som "4. organist", idet den nye medarbejder også skal kunne bistå med andre musiske kirkelige aktiviteter med særlig vægt på Høje Kolstrup distriktet.

Vi har også vores kommunikation oppe til revurdering. Både den papirbaserede – primært kirkeblad og kirkesiden i Budstikken – og den elektroniske via vores hjemmeside. Det er opfattelsen, at det kan gøres bedre og mere sammenhængende uden meromkostninger. Vi håber at kunne iværksætte en tilpasset kommunikationsmodel i løbet af 1. halvår 2012.

2012 er jo så også et år med menighedsrådsvalg. Forhåbentlig vil mange engagere sig i forberedelserne hertil og i den sidste ende medvirke til, at vi også for den næste valgperiode har et menighedsråd, der på god vis afspejler og repræsenterer sognets folkekirkelige retninger. Menighedsrådets valgudvalg vil om lidt orientere nærmere om det.

Aktuelle folkekirkelige sager

Inden jeg slutter, skal jeg lige slå fast, at Aabenraa sogns menighedsråd er meget optaget af at skabe de bedst mulige rammer om vores lokale folkekirkelige forhold – men at vi ikke er blinde for, at vi er en brik i et stort system, og at folkekirkens forhold nationalt er til debat og også under pres fra mange sider. Det blander vi os i menighedsrådet ikke voldsomt i. Vi følger den gamle anvisning om at kaste evnerne af i de nærmeste krav. Men vi skal lokalt nødvendigvis følge med tiden og bedst muligt indrette os efter udviklingen i verden omkring os. I vores store sogn med flere kirker og præster har vi måske bedre end mange andre et godt udgangspunkt for også under ændrede vilkår at levere et alsidigt folkekirkeligt tilbud til vores medlemmer. Og så kan jeg tilføje, at vores præster ikke forholder sig tavse i debatten om folkekirkens udvikling.

Holdninger til "varme emner" som f.eks. forholdet stat/kirke og vielsesritualer kan måske indgå i den menighedsrådsvalgkamp, der forestår i 2012.

Afslutning

Jeg håber, min beretning har givet et indtryk af et rigt og levende sogneliv – og af et aktivt og engageret menighedsråd. Jeg vil i hvert fald gerne benytte lejligheden til at takke mine kolleger i menighedsrådet for et godt og konstruktivt samarbejde – uanset forskellige indfaldsvinkler. Også en stor tak til vores præster og til alle sognets øvrige medarbejdere. Menighedsrådet lægger rammerne – I andre gør arbejdet og leverer resultaterne.

November 2011
